

Budgetunderlag **2024–2026**

ofogden

 Kronofogden

Diarienummer:

KFM 4645-2023-2

Budgetunderlag för Kronofogdemyndigheten för åren 2024–2026

I enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag överlämnar Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) budgetunderlaget för åren 2024–2026.

Budgetunderlaget omfattar anslag 1:3 Kronofogdemyndigheten, under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Slutligen bifogar myndigheten anmälningsfrågor som vid regeringsbeslut om genomförande kan komma att ställa krav på ytterligare resurstillskott (se bilaga 1).

Ärendets handläggning

Beslut i ärendet har fattats av biträdande rikskronofogde Cecilia Hegethorn Mogensen. I den slutliga handläggningen har även rikskronofogde Fredrik Rosengren, verksamhetstödsdirektör Arwid Dahlberg, tillförordnad it-direktör Annika Eriksson, tillförordnad kommunikationsdirektör Helena Esscher, produktionsdirektör Eva Carlquist, utvecklingsdirektör Tomas Höglund, hr-direktör Maria Johansson, rättschef Ulrika Lindén, enhetschef Marie Olausson samt controller Ann-Sofie Thesslin deltagit, de senare som föredragande.

Sändlista
Finansdepartementet
Ekonomistyrningsverket
Riksdagens utredningstjänst
Riksrevisionen
Statskontoret

Postadress

Box 1050
172 21 SUNDBYBERG

Besöksadress

Esplanaden 1

Telefon 0771-73 73 00

www.kronofogden.se
kontakt@kronofogden.se

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Förslag till verksamhetens finansiering.....	4
1.2	Utgångspunkter och bedömningar av anslagsnivån	4
1.2.1	Kronofogdens ekonomiska förutsättningar	4
1.2.2	Kronofogdens strategiska mål och prioriteringar	6
2	Tillkommande behov av finansiering	6
2.1	Hantering av ökat ärendeflöde.....	6
2.1.1	Ärendeflödet och balanserna ökar	8
2.1.2	Fortsatta behov av digital utveckling	9
2.1.3	Personalomsättningen har påverkat produktiviteten negativt.....	10
2.2	Utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet	11
2.2.1	Samverkan på fältet	11
2.2.2	Samverkan med distansutmätning	12
3	Avgiftsinkomster	13
4	Investeringsplan för verksamhetsinvesteringar.....	14
4.1	Särskild information om verksamhetsinvesteringar.....	15
5	Räntekontokredit i Riksgälden.....	16
6	Bemyndiganden och förändringar i lokalbehov	16
Bilaga 1	Anmälningfrågor	17

1 Inledning

Kronofogden lämnar i budgetunderlaget förslag på finansiering för budgetåren 2024–2026, enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Budgetunderlaget baseras på regeringens genomförda lagförslag, åtgärder och ambitionshöjningar i budgetpropositionen. Förslag på åtgärder som leder till motsvarande minskning av kostnader har bedömts enligt kraven i FÅB.

Kronofogden föreslår att

anslaget ökas med 90 miljoner kronor 2024, 45 miljoner kronor 2025 och 35 miljoner kronor årligen från och med 2026, på grund av ökade kostnader för *ökat ärendeinflöde* och för att tillfälliga anslagmedel försvinner

anslaget ökas med 32 miljoner kronor 2024, 37 miljoner kronor 2025 och med 45 miljoner kronor årligen från och med 2026 för arbete med *utmätning av tillgångar* som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet.

Kronofogden har för 2023 en låneram på 550 miljoner kronor. Vi bedömer att en låneram på 500 miljoner kronor kommer att täcka lånebehovet under perioden 2024–2026 och att den befintliga räntekontokrediten på 115 miljoner kronor är tillräcklig.

Budgetunderlaget innehåller också uppgifter om myndighetens investeringar, låneram, kontokredit och vår avgiftsbelagda verksamhet.

1.1 Förslag till verksamhetens finansiering

Kronofogden redovisar i tabellen anslagsnivån i fasta priser enligt 2023-års prisnivå. Även utgifter har beräknats enligt 2023-års prisnivå.

Tabell 1 – Verksamhetens finansiering (tkr), 2023-års prisnivå

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Anslag					
Förvaltningsanslag BP2022 (UO3 1:3, ap. 2)	2 145 164	2 135 259	2 065 214	2 065 214	2 065 214
Begäran om ökat anslag*			121 900	82 000	80 000
Förslag till anslag**	2 145 164	2 135 259	2 187 114	2 147 214	2 145 214
Trängselskatt i Stockholm (UO22 1:11, ap. 4)	3 400	3 400	3 400	3 400	3 400
Trängselskatt i Göteborg (UO22 1:14, ap. 5)	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650
Totalt anslag***	2 150 214	2 140 309	2 192 164	2 152 264	2 150 264
Avgiftsinkomster som disponeras					
Administration av ålderspension	8 066	8 955	12 663	10 777	10 777
Övriga avgifter som disponeras (tjänsteexport, bidrag)	3 584	3 300	3 800	3 800	3 800
Totalt avgiftsinkomster som disponeras	11 650	12 255	16 463	14 577	14 577
Övriga intäkter					
Övriga intäkter (finansiella, reavinst)	5 016	8 700	7 500	7 500	5 000
Summa anslag, avgifter och intäkter***	2 161 864	2 161 264	2 216 127	2 174 341	2 169 841
Avgiftsinkomster som ej disponeras					
Kronofogdens avgifter (inkomsttitel 2532)	1 584 457	1 639 021	1 667 173	1 608 534	1 577 834

* Kronofogdens begäran beskrivs i avsnitt 2

** Förslag till anslag inklusive begäran

*** Totalt anslag inklusive Kronofogdens begäran

Kronofogden föreslår en anslagskredit på tre procent av anslaget.

1.2 Utgångspunkter och bedömningar av anslagsnivån

En helt central förutsättning för att klara Kronofogdens uppdrag är att det finns en rimlig balans mellan mängden arbetsuppgifter och tillgängliga resurser i form av medarbetare och pengar för investeringar. Med hänsyn tagen till bland annat ökat ärendeflöde och att tillfälliga anslagmedel tas bort för 2024, bedömer vi att denna balans är på väg att äventyras. Det finns en hög risk för att detta leder till längre väntetider för våra kunder och för att ambitionsnivåer inom arbetet mot exempelvis brott och investeringar i digitalisering måste sänkas. Det är i ljuset av denna utgångspunkt som beskrivningen av anslagsbehoven nedan ska ses.

1.2.1 Kronofogdens ekonomiska förutsättningar

Inför 2023 sänktes Kronofogdens anslag med 30 miljoner kronor (20 miljoner kronor för arbetet mot brott och 10 miljoner kronor för digitalisering och automatisering). Samtidigt har inflödet av ärenden ökat. I år ryms

prognostiserade utgifter inom ramen för tilldelade medel, eftersom vi hade ett tillräckligt stort anslagssparande med oss från åren innan.

2024 är Kronofogdens beräknade anslag 70 miljoner kronor lägre än 2023. Orsaken är att de tillfälliga medlen för ökad ärendehandläggning till följd av utbrottet av covid-19 (30 miljoner kronor) och medel för digitalisering och automatisering (40 miljoner kronor) föreslås tas bort.

Kronofogden arbetar målmedvetet med utveckling av verksamheten. Vi har under hösten 2022 genomlyst vår verksamhet och vår utvecklingsportfölj av pågående och kommande initiativ, både med och utan it. Syftet har varit att identifiera ytterligare besparingar och effektiviseringar som kan bidra till att minska det relativt stora underskott vi prognostiserar inför kommande år.

I tabellen nedan redovisar Kronofogden prognostiserade utgifter utifrån behov. Vi beskriver också hur prognosen skulle påverka årets resultat, överföringsbeloppen och nyttjandet av anslagskrediten. Beräkningen är baserad på beräknat anslag för respektive år.

De prognostiserade utgifterna inkluderar

- kostnader för bemanning för att hantera prognosticerat inflöde med oförändrade väntetider
- kostnadsökningar för drift, till exempel lokaler, el samt tjänster som vi köper av Skatteverket och Statens servicecenter
- kostnader för utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet, samt distansutmätning och samverkansinsatser på fält (en successiv höjning från 32 miljoner kronor 2024 till 45 miljoner kronor från och med 2026)
- besparingar – identifierade och ännu ej identifierade.

Redan 2024 skulle utgifterna överstiga tillgängliga medel med en anslagskredit på tre procent.

Tabell 2: Utgiftsprognos utifrån behov

Prognos utifrån behov (tkr)	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Utgiftsprognos utifrån behov*	2 122 574	2 212 195	2 310 311	2 317 306	2 388 392
Besparingar (identifierade och ej identifierade)		-10 000	-17 000	-31 400	-45 000
Utgiftsprognos utifrån behov efter besparingar		2 202 195	2 293 311	2 285 906	2 343 392
Årets resultat (förvaltningsanslag - utgifter*)	22 590	-43 172	-141 789	-85 332	-79 553
Ingående överföringsbelopp	37 581	60 171	16 999	-124 790	-210 122
Utgående överföringsbelopp	60 171	16 999	-124 790	-210 122	-289 675
i % av anslag	2,8%	0,8%	-5,9%	-9,6%	-12,9%

* Utgifter inklusive kostnader för utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet.

1.2.2 Kronofogdens strategiska mål och prioriteringar

Under 2022 har myndigheten tagit fram nya strategiska mål utifrån vårt uppdrag och vår analys av vilka förflyttningar som är viktigast att åstadkomma under de närmaste åren.

Kronofogdens strategiska mål, ”Vi möter kunderna som en myndighet”, kopplas till utgiftsområdets mål att ”säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn”. Vår ambition är att öka förutsägbarheten i kundens möte med oss, till exempel väntetider och rättssäkerheten i handläggningen, genom att utveckla arbetssätt och kundmöten.

Kronofogdens andra strategiska mål, ”Vi erbjuder kunderna aktiverande digitala tjänster”, har sin utgångspunkt i utgiftsområdets mål ”bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag”. Vi vill bli effektivare genom fler självbetjäningstjänster och automatisering av våra mest förekommande arbetsuppgifter. Det speglar också förväntningarna i budgetpropositionen att de digitala tjänsterna bör anpassas till olika behov och förutsättningar så att allmänhet och företag i första hand kan lämna uppgifter digitalt. I detta mål ligger även att motverka överskuldssättning genom att systematiskt erbjuda aktiverande stöd i samband med våra kundkontakter.

Kronofogdens tredje strategiska mål, ”Vi används inte som brottsverktyg och bidrar effektivt till samhällets brottsbekämpning”, innebär att vi vill öka vår förmåga att identifiera och förhindra brott, samt utveckla den myndighetsgemensamma samverkan. Vår ambition är bland annat att öka det säkrade beloppet i arbetet med att förebygga och motverka brott, vilket är en ny resultatindikator för UO 3 Skatt, tull och indrivning.

2 Tillkommande behov av finansiering

Kronofogden behöver mer medel för att hantera det höga ärendeflödet. Medel behövs också för att bibehålla och i vissa delar öka ambitionerna för utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet.

Vår bedömning grundar sig i ett ökat resursbehov utifrån vårt uppdrag och förväntningar i budgetpropositionen och aktuella omvärldsfaktorer och samhällsutmaningar.

Förslagen lämnas i prioritetsordning.

2.1 Hantering av ökat ärendeflöde

Kronofogden begär att anslaget ökas med 90 miljoner kronor 2024, 45 miljoner kronor 2025 och 35 miljoner kronor årligen från och med 2026 på grund av ökade kostnader för ökat ärendeflöde och för att tillfälliga anslagsmedel försvinner.

Kronofogdens huvudsakliga uppgifter är indrivning, verkställighet, betalningsföreläggande, handräckning, skuldsanering, tillsyn i konkurs och tillsyn över rekonstruktörer. Vi behöver en bättre balans än vi har idag mellan tillgängliga resurser och uppgifterna enligt instruktionen för att behålla rimliga

väntetider, säkerställa en hög rättslig kvalitet och upprätthålla en god arbetsmiljö.

Kronofogden ska även tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Det innebär bland annat att kontinuerligt utveckla verksamheten och system med och utan it, samt erbjuda fler och bättre digitala tjänster. I detta ligger också arbetet för att motverka överskuldssättning. Även för dessa delar behövs tillräcklig finansiering.

Ärendeinflödet förväntas vara fortsatt högt under en stor del av perioden (se avsnitt 2.1.1). Det kräver tillräcklig bemanning för att väntetiderna inte ska öka. Därtill ser Kronofogden ett fortsatt stort behov av satsningar på vår digitala utveckling. Den höga personalomsättningen och utbildning av nya medarbetare är en utmaning som kortsiktigt påverkar vår förmåga att leverera resultat. Det påverkar indirekt våra utgifter för bemanning (avsnitt 2.1.3).

Den ökning av anslaget vi föreslår utgår från vår prognos baserat på behov. Kostnader för utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet ingår inte här, utan i det förslag vi presenterar i avsnitt 2.2.

Om Kronofogdens anslag ökas enligt vårt förslag, kan vi hantera ärendeinflödet med bibehållna väntetider (motsvarande väntetiden i slutet av 2022). Vi kan också fortsätta vår resa mot en mer modern och digital myndighet, samtidigt som vi sätter in nödvändiga åtgärder för att minska personalomsättningen. Allmänheten och företag kommer dessutom att få större möjligheter att lämna information digitalt, få en bättre service och en mer enhetlig och rättssäker hantering.

Om Kronofogdens förslag inte godkänns behöver vi göra en stor inbromsning av utvecklingstakten. Myndigheten behöver också minska personalstyrkan utifrån den nivå som budgeterades för 2023. Om vi minskar utgifterna för 2024, så att de motsvarar ett nyttjande av två procent anslagskredit (enligt vår senaste utgiftsprognos), innebär det till exempel en minskning av cirka 70 årsarbetskrafter inom myndigheten. Det motsvarar den ökning av bemanning vi planerar att genomföra under 2023. En ökad bemanning är nödvändig för att hantera den ökning av inflödet som inleddes 2022. Kostnader för utmätning av tillgångar med distansutmätning och samverkansinsatser ingår inte i beräkningen.

Kronofogden bedömer att färre medarbetare leder till kraftigt ökade ärendebalanser och längre väntetider för kunderna. Det leder också till en fortsatt hög arbetsbelastning och därmed också högre risk för ökad personalomsättning. Det är viktigt att nedtrappningen av antalet årsarbetskrafter sker gradvis. Rekrytering av medarbetare innebär en investering, då det tar tid att anställa och lära upp. Det är därför av yttersta vikt att vi får en stabil finansiering av kärnverksamheten.

Om anslaget ökas med 90 miljoner kronor 2024 kommer vi inte att behöva använda anslagskrediten under 2024–2026. Det förutsätter att anslaget ökas med 45 miljoner kronor 2025 och med 35 miljoner kronor från och med 2026,

samt att basscenariot i inflödesprognosen inte överskrids. Ökar anslaget istället med 70 miljoner kronor 2024, det vill säga lika mycket som den planerade minskningen av anslaget för 2024, behöver vi använda en del av anslagskrediten och sänka våra ambitioner.

2.1.1 Ärendeflödet och balanserna ökar

Redan under 2022 började, inte minst antalet ansökningar om betalningsföreläggande och tillsyn i konkurser att öka. Trenden med en minskning av antalet gäldenärer bröts.

Kronofogden senaste inflödesprognos är från januari 2023. Prognosen utgår bland annat från Konjunkturinstitutets (KI) decemberprognos som visar på en mer utdragen lågkonjunktur 2023–2025, jämfört med den prognos som lämnades in i november 2022.

I inflödesprognosen förutspås en topp i inflödet under 2023–2024. Därefter faller den tillbaka något. Det dröjer till 2026 innan ärendeflödet bedöms vara på en lägre nivå än 2022. Antalet ansökning om betalningsföreläggande och tillsyn i konkurser som prognostiseras för 2024, är det högsta antalet under den senaste 10-årsperioden.

I nedanstående tabeller presenteras prognosen för inflödet av antalet nya ärenden, en bedömning av antalet personer som har en skuld hos Kronofogden vid utgången av året, samt den procentuella förändringen under perioden.

Tabell 4: Prognos ärendeflöde 2023–2026 och utfall för 2022 (antal)

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Prognos	Prognos	Prognos
Antalet fysiska personer som har en skuld hos Kronofogden	460 669	470 000	470 000	460 000	460 000
Summarisk process	1 299 191	1 400 000	1 490 000	1 370 000	1 260 000
Konkurser	7 454	8 900	9 100	7 900	7 900
Skuldsanering	27 918	26 000	25 000	25 000	24 000

Tabell 5: Förändring prognos 2024–2026 jämfört med prognosen för 2023 (procent)

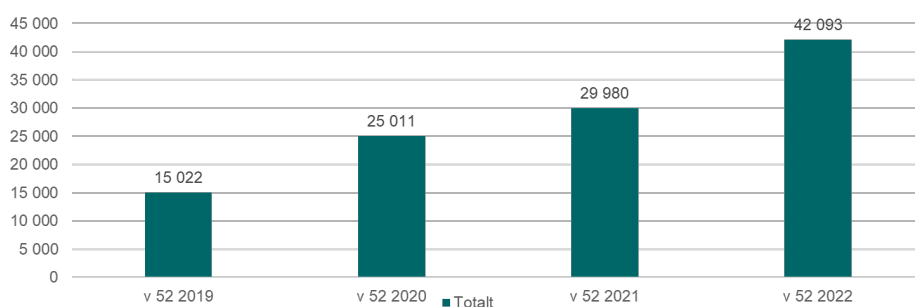
	2024	2025	2026
	Antalet fysiska personer som har en skuld hos Kronofogden	0,0%	-2,1%
Summarisk process	6,4%	-2,1%	-10,0%
Konkurser	2,2%	-11,2%	-11,2%
Skuldsanering	-3,8%	-3,8%	-7,7%

Kronofogden har presenterat alternativa scenarier över inflödet, ett positivt och ett negativt, i en bilaga till den utgiftsprognos vi lämnade i februari 2023. De alternativa scenarierna utgör de övre respektive lägre nivåerna i ett osäkerhetsspann som vi kan vänta oss att våra ärendeflöden hamnar inom, givet den ekonomiska utveckling som presenterats i Konjunkturinstitutets rapport i december 2022. Det ekonomiska läget har förvärrats något till följd av fortsatt

hög inflationen, vilket ökar sannolikheten för att det negativa scenariot kommer att inträffa.

Kronofogden ser fler ärenden som inte handlagts i betalningsföreläggande, verkställigheten och konkurstillsyn nu, jämfört med i slutet av 2022. Väntetiden för omprövningar inom skuldsanering är också i dagsläget orimligt lång. Exemplet nedan visar ärenden som väntar på utredning i verkställighetsprocessen vecka 52, jämfört med motsvarande vecka tidigare år. Detta riskerar att leda till längre väntetider när ärendena hanteras. Längre ledtider innan ärenden avgörs leder också till att omständigheter hinner ändras. Det försvårar ärendehandläggningen och fördyrar varje avgörande.

Diagram 1: Antalet ärenden som väntar på utredning inom verkställighetsprocessen vecka 52, 2019–2022

2.1.2 Fortsatta behov av digital utveckling

Kronofogden ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut.

Vi har under 2022 utvecklat ny funktionalitet på Mina Sidor. Borgenärer har till exempel fått ökade möjligheter att agera digitalt och bättre stöd när de ansöker om betalningsföreläggande. Kronofogden har förbättrat befintliga handläggargstöd och genomfört åtgärder för att påbörja automatiseringen av handläggningen. Takten i utvecklingsarbetet har varit hög, men arbetet behöver fortsätta med oförminskad styrka under kommande år.

Utvecklingen framöver syftar till att möta kundernas grundläggande behov av att agera digitalt. Vi vill också digitalisera och automatisera våra interna handläggargprocesser för en effektivare verksamhet. Vi planerar därför att driftsätta följande tjänster och applikationer under 2023: Mina sidor borgenär, Min löneutmätning, Mina sidor företrädare för juridisk person (del 2), ett nytt it-stöd för fysisk delgivning och en applikation som ger vår kundservice en samlad kundvy.

Under 2024 planerar vi att utveckla följande digitala tjänster: Mina sidor arbetsgivare, fler betalsätt, ökad funktionalitet för sökande/borgenär, en chattfunktion och ytterligare notiser. För informationstjänster är ambitionen att gå mot ett fullt digitalt flöde för större grupper av ingivare med modernare filformat.

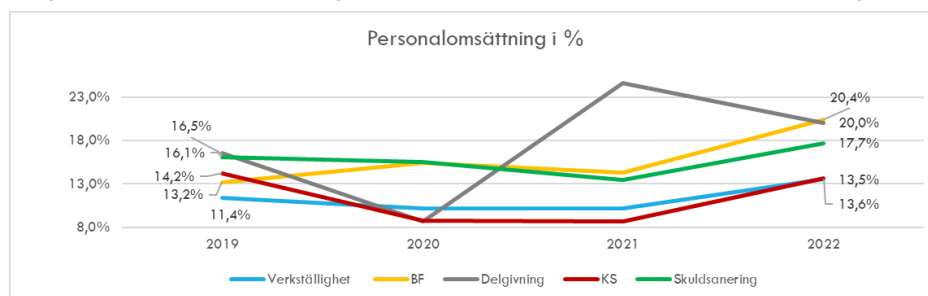
Att ge kunderna tillräcklig service genom digitalisering kräver konstant utveckling och därmed bestående kostnader. Utvecklingen leder till exempel till ökade kostnader inom it-förvaltningen och avskrivningskostnader som myndigheten inte kan kompensera för fullt ut med effektiviseringar eller andra besparingar. Utöver att ge kunderna god service har Kronofogden också ett behov av att byta ut och utveckla applikationer och system. Livslängden på vissa av dem har visat sig vara kortare än vad vi beräknat tidigare.

It-utvecklingen är en förutsättning för att Kronofogden ska kunna utföra sina uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag som Kronofogden. Myndigheten ser ett fortsatt stort behov av att hålla en hög takt och ambitionsnivå i detta arbete.

2.1.3 Personalomsättningen har påverkat produktiviteten negativt

Kronofogden har under 2022 haft en ökad personalomsättning i verksamheten jämfört med tidigare år. Inte i alla delar av verksamheten och inte på alla orter, men på många håll. Det påverkar bland annat förmågan att leverera resultat. En annan konsekvens är att många medarbetare upplever en för hög arbetsbelastning.

Diagram 2: Personalomsättning i procent per område inom produktionsavdelningen 2019–2022

Under 2023 prioriterar vi att skapa de bästa förutsättningarna för medarbetare och chefer på Kronofogden så att fler stannar längre, trivs och utvecklas på myndigheten. Det rör sig bland annat om bättre förutsättningar för intern rörlighet och översyn av lönerna inom utvalda delar av myndigheten. En kartläggning har visat att lönerna för några medarbetargrupper inte är likvärdig med lönerna för liknande grupper på andra myndigheter.

Myndigheten bedömer att svårigheten att rekrytera och behålla medarbetare kommer att minska framöver, efter att planerade åtgärder har genomförts. De sammantagna uppskattade kostnaderna för satsningen blir över 20 miljoner kronor årligen.

Kronofogdens bedömning är att de planerade åtgärderna kommer att påverka personalomsättningen i positiv riktning. Det medför att de bestående kostnaderna inte blir fullt så höga då en successivt ökad produktivitet kommer att kompensera för delar av kostnadsökningen.

2.2 Utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet

Kronofogden begär att anslaget ökas med 32 miljoner kronor 2024, 37 miljoner kronor 2025 och med 45 miljoner kronor årligen från och med 2026 för arbete med utmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet.

Kronofogden ska förebygga och motverka ekonomisk brottslighet, samt delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten.

Brottsligheten ändrar ständigt skepnad och metoder. Vi ser att organiserad brottslighet etablerar sig på mindre orter, att olika bedrägerifenomen ökar kraftigt och att angreppen på de statliga välfärdssystemen ökar.

Vår medverkan efterfrågas i allt högre utsträckning av andra myndigheter. I budgetpropositionen 2023 minskade Kronofogdens medel för arbetet mot brott med 20 miljoner kronor. Vi behöver ökade resurser för att bedriva arbetet mot ekonomisk brottslighet enligt vår instruktion, budgetpropositionens inriktning, omvärldens förväntningar och samhällsutmaningarna.

Långsiktig planering är en avgörande förutsättning för att säkerställa den personalstyrka och kompetens som krävs. Vi ser behov av förstärkning på två områden: samverkan på fältet och samverkan med distansutmätning.

2.2.1 Samverkan på fältet

I satsningen mot organiserad brottslighet är de samverkande myndigheternas gemensamma insatser av stor betydelse för att bryta gängkriminalitet och annan organiserad brottslighet i redan utsatta områden och i andra delar av landet. Samhällsutvecklingen har medfört att det finns en efterfrågan och ett ökat behov av att Kronofogden deltar i fler insatser, vilket vi inte har möjlighet till när medlen minskar.

Sedan 2009 samverkar tolv svenska myndigheter med underrättelser och operativa insatser mot kriminella individer, nätverk och fenomen i en satsning mot den organiserade brottsligheten. Satsningen styrs av Samverkansrådet med löpande styrning av Operativa rådet. Kronofogden arbetar i alla delar av den myndighetsgemensamma satsningen och bidrar genom att utmäta tillgångar hos kriminella och på så vis återta brottsvinster.

Tillsammans med andra myndigheter har vi initierat flera initiativ till samverkansinsatser på fältet och gjort utmätningar hos skuldsatta personer direkt på plats, till exempel av bilar, märkeskläder, smycken, klockor och andra värdesaker. Livsstilskriminellas skulder är ofta skulder till staten eller till brottsoffer. Våra utmätningar begränsar den organiserade brottslighetens möjligheter att investera i nya brottsupplägg och gör en kriminell livsstil mindre attraktiv. Löpande förfinar vi metoder och verktyg i samarbete med andra myndigheter.

I samarbete med Tullverket, Kustbevakningen och Polisen utvecklade Kronofogden under 2022 metoder för insatser vid så kallade hot spots, till exempel i hamnmiljöer och gränsövergångar, där skuldsatta med koppling till organiserad brottslighet passerar med tillgångar.

Kronofogden kan effektivt bidra till att bekämpa brott genom att delta i fler särskilda insatser vid hot spots. Med ett tillskott av medel kan vi även delta i betydligt fler och större insatser i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö, och i andra orter. Exempel på insatser som vi deltagit i är Operation Klöver, X-ray och Tryggare Malmö.

Samtidigt som Kronofogdens resurser efterfrågas i större utsträckning i områden där vi redan är representerade, efterfrågas vår medverkan även i samverkansinsatser i andra delar av landet. Den organiserade brottsligheten etablerar sig till exempel i norra Sverige där det även finns internationella kopplingar i samband med större företagsetableringar och annan utveckling. Samverkansinsatser är viktiga för att i tid motverka att fler områden blir särskilt utsatta områden.

För att i ökad omfattning kunna delta i denna typ av kostnadsintensiva insatser krävs en kraftfull förstärkning av anslaget. Kronofogden föreslår en successiv nivåhöjning med 12 miljoner kronor 2024, 17 miljoner kronor 2025 och en årlig ökning på 25 miljoner kronor från och med 2026 för arbetet med samverkansinsatser på fältet.

Samverkansinsatser och insatser vid hot spots har resulterat i utmätningar av stora belopp under åren 2020–2022. Vår bedömning är att vi behöver tredubbla bemanningen för samverkansinsatser jämfört med 2022 för att möta behovet. Det skulle öka det utmäta beloppet från cirka 35 miljoner kronor årligen till över 100 miljoner kronor, utifrån nuvarande relation av insatser och effekter.

Om vårt förslag inte godkänns är våra befintliga resurser för små för att myndigheten ska kunna delta i insatser annat än i begränsad omfattning. Konsekvensen av att Kronofogden inte kan delta i efterfrågad omfattning blir att de kriminella gängerna i större utsträckning får behålla brottsvinster.

2.2.2 Samverkan med distansutmätning

Distansutmätning är ett annan betydelsefull länk i kedjan av åtgärder som kan vidtas mot organiserad brottslighet. Efter en regeländring den 1 augusti 2022 fick Kronofogden möjlighet att begära biträde av Polisen för att ta egendom i förvar i syfte att säkerställa utmätning i situationer då våra medarbetare inte är på plats. Samtidigt fick Polisen tillgång till Kronofogdens skulduppgifter i sina system. En regeländring gjorde också att Polisen är skyldig att underrätta Kronofogden om de i sin verksamhet påträffar egendom som kan utmätas.

Kronofogden ser stora effekter och möjligheter med distansutmätningen. Vi bidrar till att återta brottsvinster och därmed stoppa finansieringen av brottsligheten. Distansutmätningen ökade kraftigt under 2022 och vi bedömer att den kommer fortsätta att öka, om än mindre kraftigt.

Under 2023 omprioriterar Kronofogden resurser för en högre bemanning av vår rikstäckande jourverksamhet och hantering av utmätt gods. Det gör vi för att ta vara på de möjligheter som distansutmätningen ger oss. Den beräknade ökade kostnaden för jour och hantering av utmätt gods uppgår till minst 15 miljoner kronor 2023. Kostnaden ökar i takt med antalet utmätningar. Vi beräknar en årlig kostnad framöver på omkring 20 miljoner kronor.

Kronofogden föreslår en nivåhöjning på 20 miljoner kronor från och med 2024 för arbetet med distansutmätning av tillgångar som bidrar till att bryta gängkriminalitet och övrig organiserad brottslighet. Kronofogdens bedömning är att utmätningen av tillgångar via distansutmätning kommer att uppgå till över 100 miljoner kronor årligen.

Om vårt förslag inte godkänns är risken stor att kostnaderna för riksjouren och hanteringen av gods ger undanträngningseffekter i övrig verksamhet inom verkställighetsprocessen.

3 Avgiftsinkomster

Kronofogdens inkomster från avgifter som disponeras består huvudsakligen av avgifter för administration av ålderspension (från Pensionsmyndigheten) och av övriga avgifter, där den enskilt största avgiften är för tjänsteexport. Kronofogden får full kostnadstäckning för avgiftsinkomsterna och bedömer att inkomsterna ligger på en relativt stabil nivå under perioden.

Avgiftsinkomster som inte disponeras består av avgifter för offentlighetsverksamhet som tas ut för bland annat ansökningsavgifter för betalningsföreläggande, grundavgifter för verkställighet, avgifter för försäljning, avgifter för kallelse på okända borgenärer, avgifter för skuldsaneringens betalningsförmedling och avgifter för dödande av förkommen handling. Avgifternas omfattning är relaterade till det ärendeflöde som prognosticeras för perioden.

Prognosen för dessa avgiftsinkomster är 1 667 tusen kronor år 2024, 1 608 tusen kronor år 2025 och 1 578 tusen kronor år 2026. Kronofogden bedömer att periodens avgifter kommer att motsvara mellan 83 och 89 procent av kostnaderna. Kronofogden kommer inte att föreslå förändrade avgiftsnivåer, då kostnadstäckningen är högre än de 50 procent som beräknades i förarbetet till lagstiftningen om ett förenklat utmätningförfarande (prop. 2006/07:34), när avgiften senast justerades.

Tabell 6: Kronofogdens avgifter (tkr), 2023-års prisnivå

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Beräknat	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Avgiftsinkomster som disponeras					
Administration av ålderspension	8 066	8 955	12 663	10 777	10 777
Övriga avgifter som disponeras (tjänsteexport, bidrag, finansiella intäkter, övriga intäkter)	3 584	3 300	3 800	3 800	3 800
Totalt avgiftsinkomster som disponeras	11 650	12 255	16 463	14 577	14 577
Avgiftsinkomster som ej disponeras					
Kronofogdens avgifter (inkomsttitel 2532)					
Intäkter	1 584 457	1 639 021	1 667 173	1 608 534	1 577 834
Kostnader	1 823 028	1 962 900	1 996 600	1 926 400	1 889 600
Resultat	-238 571	-323 879	-329 427	-317 866	-311 766

4 Investeringsplan för verksamhetsinvesteringar

För finansiering av Kronofogdens verksamhetsinvesteringar är förslaget att låneramen uppgår till 500 miljoner kronor årligen under perioden. Se tabellen nedan. Utifrån det planerade utvecklings- och investeringsbehovet skapar det förutsättningar för att bedriva utveckling på en kontinuerlig nivå. Det finns samtidigt nödvändig marginal i låneramen för eventuella variationer i upparbetningen av de immateriella anläggningstillgångar som lånefinansieras.

Förslag på låneramen bygger på att begäran om utökat anslag för det förväntade ökade inflödet godkänns. Om vår begäran inte godkänns kommer behovet av låneram bli något lägre.

Tabell 7: Kronofogdens låneram och ränteutgifter för verksamhetsinvesteringar (tkr), 2023 års prisnivå

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Ingående balans lån i Riksgälden	492 351	479 813	473 370	457 485	447 560
Nyupplåning (+)	97 248	111 900	110 800	116 300	112 600
Amorteringar (-)	-109 785	-118 342	-126 685	-126 225	-137 330
Utgående balans lån i Riksgälden	479 813	473 370	457 485	447 560	422 830
Beslutad/föreslagen låneram	550 000	550 000	500 000	500 000	500 000
Ränteutgifter	3 100	8 102	13 870	11 313	8 704
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Anslag	112 885	126 444	140 555	137 538	146 034
Summa finansiering	112 885	126 444	140 555	137 538	146 034
Summa amorteringar och ränteutgifter	112 885	126 444	140 555	137 538	146 034

Tabell 8: Kronofogdens verksamhetsinvesteringar (tkr), 2023-års prisnivå

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	151 701	160 550	153 550	148 550	148 550
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	17 227	21 900	20 800	26 300	22 600
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar					
Summa verksamhetsinvesteringar	168 928	182 450	174 350	174 850	171 150
Finansiering					
Lån i Riksgälden (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	97 248	111 900	110 800	116 300	112 600
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)	71 680	70 550	63 550	58 550	58 550
Summa finansiering	168 928	182 450	174 350	174 850	171 150

4.1 Särskild information om verksamhetsinvesteringar

Tabell 9: Särskild information om verksamhetsinvesteringar (tkr), 2023-års prisnivå

	Totalt	Ack. Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Informations- och stöd tjänster från 2020	231 706	96 506	33 800	33 800	33 800	33 800
Digitala tjänster	154 946	80 346	19 200	19 200	19 200	17 000
Nytt it-stöd för skuldsaneringen	113 110	29 110	21 000	21 000	21 000	21 000
Digitala handlingar inom verkställigheten	48 978	40 578	8 400			
Informationsseparering	26 624	1 624	16 000	9 000		
Summa utgifter för investeringar*	575 364	248 164	98 400	83 000	74 000	71 800
Finansiering						
Lån i Riksgälden (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	341 750	158 410	53 110	45 110	43 310	41 810
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag	233 614	89 754	45 290	37 890	30 690	29 990
Summa finansiering	575 364	248 164	98 400	83 000	74 000	71 800
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	341 750	158 410	53 110	45 110	43 310	41 810
Maskiner, inventarier och installationer m.m.						
Byggnader, mark och annan fast egendom						
Övriga verksamhetsinvesteringar						
Summa investeringar i anläggningstillgångar	341 750	158 410	53 110	45 110	43 310	41 810

*Summorna skiljer sig från de i tabell 4 som även inkluderar investeringar som uppgår till belopp under 20 miljoner kronor.

5 Räntekontokredit i Riksgälden

Tabell 10: Räntekontokredit i Riksgälden (tkr)

	2022	2023	2024	2025	2026
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
Behållning på räntekonto i Riksgälden vid årets slut	286 457	243 457	203 457	203 457	203 457
Lägsta behållning på räntekontot under året	164 912	160 151	156 151	156 151	156 151
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	115 000	115 000	115 000	115 000	115 000

Kronofogden föreslår att räntekontokrediten kvarstår på 115 miljoner kronor.

6 Bemyndiganden och förändringar i lokalbehov

Kronofogden har inte behov av bemyndiganden eller större förändringar i lokalbehov under den kommande budgetperioden 2024–2026.

Bilaga 1 Anmälingsfrågor

Kronofogden anmäler följande frågor som vid beslut om genomförande kan komma att ställa krav på resurstillskott.

Lösöreköp och registerpant (SOU 2015:18)

I betänkandet föreslås att det sker en övergång till den så kallade avtalsprincipen vid köp av lösöre i syfte att stärka köparens skydd mot säljarens borgenärer. De förändrade reglerna kommer i vissa fall att kräva en större arbetsinsats av Kronofogden. Härtill uppkommer vissa kostnader för it- och kompetensutveckling som en engångskostnad för Kronofogden.

Kronofogden har beräknat att reformen innebär en införandekostnad om ca 5,5 miljoner kronor, varav cirka 2 miljoner kronor utgör kostnader för it-utveckling och 3,5 miljoner kronor avser kompetensutveckling. De löpande kostnaderna med anledning av reformen uppgår till cirka 1,5 miljoner kronor per år.

Ett modernare utskökningsförfarande (SOU 2016:81)

Utredningen har gjort en översyn av utskökningsbalken och ändringarna kommer att påverka hela verkställighetsprocessen. Detta innebär behov av mycket omfattande förändringar i it-stödet. Vidare kommer det att krävas omfattande utbildningsinsatser och översyn av myndighetens blanketter, interna och externa webbsidor, handböcker och styrande dokument.

Kronofogden har tidigare beräknat kostnaderna för införande av förslagen i betänkandet till 82–86 miljoner kronor. De löpande kostnaderna har vi tidigare beräknat till 1,6–8,3 miljoner kronor per år.

Under 2021 och 2022 genomfördes vissa förslag från betänkandet, vilket påverkar bedömningen av kostnader för införandet hos Kronofogden. Ändringarna 2021 avsåg höjda löneutmätningens belopp för barnfamiljer, vissa lättnader i ärendehandläggningen och ökade möjligheter till digitala ansökningar (prop. 2020/21:161 och 2020/21: CU21). Lagändringarna om ändrade regler för löneutmätningens belopp trädde i kraft den 1 juni 2022. I samma ärende slog regeringen fast att det inte bör införas regler i utskökningsbalken om att Kronofogden aktivt ska medverka till att parterna i ett verkställighetsmål träffar en frivillig överenskommelse. Det ena förslaget som genomfördes 2022 avsåg ökade möjligheter till distansutmätning och underlättande av Kronofogdens tillgångsutredningar i mål om utmätning (prop. 2021/22:197 och 2021/22: CU23). Det andra förslaget avsåg en effektivisering av verkställigheten av förvaltningsmyndigheters beslut om återkrav och annan betalningsskyldighet (prop. 2021/22:206 och 2021/22: CU30).

Vad gäller it-utvecklingskostnader för de delar som enligt regeringens bedömning inte ska genomföras motsvarar det ett belopp om cirka 10 miljoner kronor.

Konkursförfarandet (Ds 2019:31)

I promemorian lämnas lagförslag om ett mer effektivt och ändamålsenligt konkursförfarande. Många av förfarandets olika delar ses över och moderniseras.

En del i översynen rör ansvarsfördelningen mellan domstolen, Kronofogden (tillsynsmyndigheten i konkurser) och konkursförvaltaren. En annan del i översynen syftar till att i större utsträckning kunna använda elektronisk kommunikation under konkursförfarandet. Dessa delar har genomförts under 2021 (prop. 2020/21:148 och 2020/21: CU19).

Vad gäller övriga delar kvarstår Kronofogdens tidigare beräkningar. Införandekostnaderna beräknas till 30 miljoner kronor.

Den löpande kostnaden för arbetsuppgifter som tillkommit beräknas till cirka 22 miljoner kronor per år.

Utbetalningsmyndigheten (prop. 2022/23:34)

Regeringen föreslår i propositionen att en ny myndighet införs. Den ska bland annat förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Kronofogdens införandekostnader med anledning av förslagen i utredningen (SOU 2020:35) har beräknats till 3 miljoner kronor. Den löpande kostnaden för de tillkommande arbetsuppgifterna beräknades till 1 miljon kronor per år. Bedömningen av kostnaderna kvarstår.

Kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete (prop. 2022/23:43)

I propositionen, som bygger på betänkandet Kommuner mot brott (SOU 2021:49), föreslår regeringen bland annat att kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete regleras i en särskild lag. Regeringen föreslår att Kronofogden i större utsträckning än idag ska samverka med kommunerna och lämna statistiskt underlag till kommunerna.

Kronofogden uppskattade kostnaden för myndigheten att samverka med kommunerna enligt förslagen i betänkandet till 10–15 miljoner kronor. I denna kostnad ingår inte att tillhandahålla statistik separat åt samtliga 290 kommuner. Bedömningen av kostnaderna för Kronofogden kvarstår oförändrad.

Regler för statliga elvägar (SOU 2021:73)

Betänkandet har analyserat hur en reglering av elvägar kan utformas samt hur drift och underhåll av elvägar ska kunna finansieras.

Förslagen i betänkandet vad gäller indrivning av olika avgifter som inte betalas i rätt tid kommer att medföra it-utvecklingskostnader till ett belopp om ca 1,5–2,5 miljoner kronor.

Ett register för alla bostadsrätter (SOU 2022:39)

I betänkandet föreslår utredningen att ett offentligt register över landets samtliga bostadsrätter ska upprättas och hållas av Lantmäteriet. Registret ska innehålla uppgifter om bland annat bostadsrättshavare och pantsättning. Lantmäteriet ska underrätta Kronofogden om övergång och pantsättning av bostadsrätt i vissa situationer.

Införandet av ett bostadsrättsregister kommer att medföra kostnader för Kronofogden avseende teknikutveckling, både när det gäller åtkomst till registret för informationshämtning och funktion för att skicka och ta emot underrättelser digitalt. Registret kommer att innebära effektivitetsvinster samtidigt som en ökad ärendeströmning troligen kan väntas. Detta gör att det sammantaget är svårt att beräkna de ekonomiska konsekvenserna av förslagen.